

Samarbeidsavtale om Beredskap og følgetjeneste for gravide

mellom xx kommune og Vestre Viken HF

Innhold

1	Avtalens parter	3
2	Bakgrunn	3
3	Formålet med avtalen	3
4	Virkeområde	4
5	Organisering, oppgave- og funksjonsfordeling	4
6	Kvalitetskrav	5
7	Faglig oppdatering	6
8	Ansvar for informasjon	6
9	Fullmakt til jordmor for istandsetting og utdeling av legemidler	6
10	Ansettelsesforhold	7
11	Økonomisk oppgjør mellom helseforetak og kommune	7
12	Varighet, oppsigelse og reforhandling	7
13	Uenighet	8
14	Forbedringsarbeid og avvikshåndtering	8
15	Tvist om avtalens innhold	8
	Underskrift	9

1 Avtalens parter

Avtalens parter er Vestre Viken helseforetak (helseforetaket) og xx kommune (kommunen).

2 Bakgrunn

For å sikre god samhandling og helhetlige forløp er det viktig å etablere systemer som sikrer effektivt tverrfaglig samarbeid og god utveksling av informasjon. Det er viktig å sikre overgang mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten. Alle aktører må være tilknyttet Norsk helsenett. Felles utvikling av standardiserte pasientforløp med gode rutine- og prosedyrebeskrivelser er nyttige hjelpemidler som bør utvikles og brukes.

Ansvar for følgetjenesten for gravide ble overført til de regionale helseforetakene fra 1. januar 2010, jf. St.meld. nr. 12 (2008–2009) og Prop. 1 S (2009–2010), kap. 732 og kap. 762. Planen er at de regionale helseforetakene på sikt også overtar ansvaret for finansiering av følgetjenesten fra folketrygden. Dette skal etter planen skje samtidig som de regionale helseforetakene overtar finansieringsansvaret for kvalifisert ledsagelse ved lege fra folketrygden. Omleggingen startet i 2011 og følges nærmere opp i 2012.

Partene er etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14. juni 2011 § 6-1 mfl. pålagt å inngå samarbeidsavtale. Ved inngåelse av samarbeidsavtalen og vedtakelse av retningslinjer/tjenesteavtaler, oppfylder partene sin lovpålagte plikt til å inngå samarbeidsavtale. Denne avtale inngår som tjenesteavtale til den rammeavtale som inngås mellom partene.

3 Formålet med avtalen

1. Avtalen skal sikre at det er faglig forsvarlig og helhetlig beredskap og følgetjeneste for gravide i kommunen.
2. Avtalen skal regulere ansvarsfordelingen mellom kommunen og helseforetaket når det gjelder oppgaver og plikter ved beredskap og følgetjeneste for gravide.
3. Avtalen skal bidra til å sikre god, helhetlig og faglig forsvarlig styring av tjenesten.
4. Avtalen skal beskrive oppgjørsordning for tjenesten mellom helseforetak og kommunen.

4 Virkeområde

Samarbeidet omfatter følgetjeneste og beredskap i sammenheng med følgetjeneste.

Følgetjeneste er vurdering av kvinner i fødsel/gravide av kvalifisert helsepersonell, og at den gravide/fødende får følge av kvalifisert helsepersonell til fødestedet, når det er vurdert som nødvendig.

Med beredskap i sammenheng med følgetjenesten menes forsvarlig organisering av vaktberedskap for assistanse av kvalifisert helsepersonell i forbindelse med fødsel. I St.meld. nr.12 (2008 – 2009) er det lagt til grunn en rett til følgetjeneste for fødende med veiledende grense på halvannen times reisevei til fødested og behov for slik tjeneste.

5 Organisering, oppgave- og funksjonsfordeling

Stortinget har vedtatt at ansvaret for følgetjenesten og nødvendig beredskap i forbindelse med dette skal overføres de regionale helseforetakene fra 1. januar 2010.

Oppgaver/funksjonsfordeling:

Helseforetaket har det overordnede ansvar for å sørge for tilrettelegging av beredskaps- og følgetjenesten. Kommunen har plikt til å samarbeide med spesialisthelsetjenesten for å legge til rette for forsvarlige tjenester.

Organiseringen av samarbeidet reguleres i denne avtalen mellom Vestre Viken HF, og xx kommune.

St. meld. nr 12 (2008 – 2009), legger til grunn en rett til følgetjeneste med veiledende grense på halvannen times reisevei til fødestedet. Grensen på 1 ½ timers reisevei skal baseres på reel reisetid og er avhengig av reiseavstand, kommunikasjonsforhold, vær og føreforhold, hvor langt fødselen er kommet med mer.

Beredskapsoppgaver

- Vestre Viken HF skal sørge for at det er helkontinuerlig beredskap/følgetjeneste gjennom denne avtale.
- Vestre Viken HF skal i samarbeid med kommunejordmor/vakthavende jordmor sørge for nødvendig utstyr og legemidler i jordmorveske (vedlegg).
- Når beredskap ikke kan løses med lokal jordmor i kommunen, skal kommunen og helseforetaket sammen sørge for alternative løsninger. Dette kan for eksempel være avtalefestet interkommunalt samarbeid, eller i samarbeid med fødeavdelingene.
- Kommunen/helseforetaket skal sørge for at den gravide til enhver tid vet hvordan hun kan kontakte jordmor i beredskap.
- Kommunen/helseforetaket sørger for at jordmor/lege sammen med kvinnen vurderer om fødsel er i gang og beslutter riktig tidspunkt for å reise til fødeavdelingen.
- Kommunen/helseforetaket har ansvar for at jordmor etter gjeldende retningslinjer følger den fødende i ambulanse til fødeavdelingen.
- Kommunen/helseforetaket sørger for at jordmor har kompetanse til å forløse under transport når det er behov for dette.
- Kommunen skal påse at følgende ekstra kontroller utenom kontortid, utføres av jordmor/lege:
  - Vurdering av premature rier
  - Vurdering ved vannavgang
  - Vurdering ved "lite liv"
  - Vurdering av akutte tilstander
  - Barseltilsyn og eventuelt ammeveiledning

Følgetjeneste

Følgetjeneste er transport med ambulanse - bil/båt/fly med følge av jordmor eller lege .
Bruk av følgetjenesten må avgjøres ut fra en individuell vurdering.

Den fødende følges til fødeavdelingen med kvalifisert følgetjeneste dersom:

- jordmor og/eller lege har vurdert at følge er nødvendig på grunn av klinisk status i samsvar med gjeldende retningslinjer
- jordmor og/eller lege har hatt dialog med fødeenhet

6 Kvalitetskrav

Vurdering av om kvinnen er i fødsel og evt. må følges til fødeavdeling skal gjøres av kvalifisert jordmor eller lege.

Vestre Viken HF har overordnet ansvar for at tjenesten har tilstrekkelig volum og kvalitet til å ta i mot fødende i opptaksområdet. Helseforetaket skal til enhver tid ha oppdaterte rutiner og faglige forsvarlige krav til tjenesten tilgjengelig for begge parter.

Kommunene skal sørge for å stille de jordmorressurser til disposisjon som denne avtalen krever. Kommunen plikter å følge de faglige krav og retningslinjer som helseforetaket utarbeider for tjenesten.

Helseforetaket og kommunen skal registrere og følge opp følgende kvalitetsindikatorer:

- Antall/andel gravide med behov for konsultasjon/vurdering utenom kontortid
- Antall/andel fødende som har fått vurdering av jordmor eller lege før reise til fødested
- Antall/andel transportfødsler med eller uten kvalifisert assistanse
- Antall/andel barseltilsyn/ammeveiledning utenom kontortid

Informasjonen skal gjøres gjensidig tilgjengelig for partene.

7 Faglig oppdatering

Hver av partene skal sørge for at det legges til rette for forsvarlig jordmorkompetanse i henholdsvis helseforetaket og kommunen.

Partene skal i samarbeid utarbeide en rullerende kompetanseplan for det personalet i helseforetaket og kommunen som omfattes av beredskap og følgetjenesten.

Helseforetaket skal ta initiativ til dette. Kommunen skal delta. Første plan skal være ferdig senest 31.12.2012.

8 Ansvar for informasjon

Kommunen skal sørge for å gjøre informasjon om beredskaps- og følgetjenesten kjent for den gravide. Helseforetaket skal sørge for at avtalen og dens innhold er kjent i relevante avdelinger i helseforetaket, og hos AMK sentralen. Dette inkluderer hvilke kommuner som er omfattet av avtalen.

9 Fullmakt til jordmor for istandsetting og utdeling av legemidler

Helseforetaket skal sørge for at jordmor har nødvendig kompetanse og fullmakt til istandsetting og utdeling av nødvendige legemidler. (Vedlegg 2)

10 Ansettelsesforhold

- Jordmor skal ha én arbeidsgiver. Dette for å sikre jordmors pensjonsrettigheter. Jordmors ansettelses- og lønnsforhold skal derfor knyttes til kommunen eller til Vestre Viken HF
- Jordmors ansvar og arbeidsforhold i forhold til beredskap og følgetjeneste, skal spesifiseres i ansettelses/arbeidsavtalen
- Jordmor i beredskaps-/følgetjeneste skal dekkes av arbeidsgivers ansvarsforsikring, og yrkesskadeforsikring

Jordmor lønnes etter hovedavtalen i gjeldende tariffområde, med overtidsgodtgjøring ved uttrykning på vakt.

11 Økonomisk oppgjør mellom helseforetak og kommune

Der jordmor er ansatt i kommunen, refunderer Vestre Viken HF følgende utgifter til kommunen (kvartalsvis eller månedlig eller etter nærmere avtale):

- *Utgifter til beredskap: en fast % av jordmorstillingen*
- *Dokumenterte utgifter til følgetjeneste*
- *Dokumenterte utgifter i forhold til gjeldende satser ved uttrykning på vakt*
- *Dokumentert kjøregodtgjøring*
- *Andre dokumenterte, uforutsette og nødvendige kostnader som ikke dekkes av beredskapsposten i første kulepunkt, og som har direkte sammenheng med ytelsen av forsvarlig jordmortjeneste for helseforetaket*

Jordmortakster som utløses ved tilkallelse og følgetjeneste, tilfaller helseforetaket. Ved uforutsette hjemmefødsler, transportfødsler og fødsler ved Hallingdal Sjukestuggu tilfaller jordmortakstene jordmor.

12 Varighet, oppsigelse og reforhandling

Avtalepartene skal årlig sammen gjennomgå avtalen med sikte på nødvendige oppdateringer eller utvidelser, regnet fra avtalens ikrafttredelsesdato. Avtalen kan sies opp med ett års frist, tidligst fra 1.7.2012.

Hvis det etter avtaleinngåelsen gjøres endringer i volum, kvalitet og organisering av tjenesten som medfører økte kostnader for den ene part skal avtalens økonomiske

forhold reforhandles. Endring som beskrevet ovenfor skal varsles minst 1 år i forkant av iverksetting. Evt kan en av partene si opp avtalen med 1 års frist.

13 Uenighet

Uenighet knyttet rundt enkeltpasient og praktisk håndtering av beredskaps- og følgetjeneste skal søkes løst gjennom forhandlinger mellom partene, dog slik at pasientrelaterte enkeltsaker – skal løses så nært pasient/bruker som mulig. Oppnås ikke enighet innen rimelig tid/ fast frist, opprettes en uenighetsprotokoll som sendes til Lokalt tvisteorgan for drøfting og anbefaling av løsning. Lokalt tvisteorgan opprettes av partene med en representant fra hver av partene, og en brukerepresentant. Oppnås ikke enighet er partene enige om at saken løses etter de avtalte tvistebestemmelsene i denne avtalens kapittel 15.

14 Forbedringsarbeid og avvikshåndtering

Avvik etter denne avtale foreligger dersom sykehus eller kommune ikke følger de rutiner og prosedyrer som er avtalt i denne avtalen. Partene forplikter seg til å etablere systemer for både melding av avvik og oppfølging av avvik innen 31.12.2012. Fokus for dette skal være erfaringsutveksling og forbedringsarbeid.

15 Tvist om avtalens innhold

Hvis partene ikke blir enig om tolkning av avtalen etter punkt 13 i denne avtale kan tvisten bringes for Nasjonalt tvisteorgan av en eller begge parter. Nasjonalt tvisteorgans beslutning er bindende for partene.

Underskrift

Avtalen er utferdiget i to eksemplarer hvorav partene beholder hver sitt.

Sted/ dato: _____

_____
Rådmann
xx kommune

_____
Administrerende direktør
Vestre Viken HF

